

Enskild motion

Motion till riksdagen

2010/11:A418

mm

av Per Åsling (C)

Angående fredsplikt på arbetsmarknaden

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett uppdrag till Medlingsinstitutet att genomföra en analys av hur framväxten av konkurrerande fackliga organisationer påverkar den svenska arbetsmarknaden och, om det är påkallat, lägga fram förslag som bidrar till ökad stabilitet.

Motivering

Den svenska arbetsmarknadsmodellen bygger på starka avtalsslutande parter som garanterar stabila villkor för såväl de anställda som företagen. Avtal som omfattar alla anställda innebär tydlighet om arbetsvillkor och löner likaväl som det garanterar fredsplikt på arbetsmarknaden. Det är således en modell som långsiktigt gynnar såväl båda parter som samhället i stort.

Under det senaste året har både Svenskt Näringsliv och LO uttryckt försiktigt intresse för ett nytt övergripande avtal som bidrar till långsiktig stabilitet på arbetsmarknaden. Det är ett intressant initiativ som, givet att parterna kan närma sig, kan skapa goda förutsättningar för en ny era av samsyn kring ramverket för hur förhandlingar ska ske.

Samtidigt pågår emellertid en mer oroande utveckling, där allt fler kollektivavtalsområden sett konkurrerande fackföreningar växa fram. De senaste åren har Syndikalisterna skärpt tonläget bl.a. i Stockholms Länstrafik, Systembolaget och ytterligare andra konflikter, trots att det funnits ett kollektivavtal med de på arbetsplatserna dominerande fackförbunden.

Ytterligare exempel är situationen för de svenska hamnarna, där kollektivavtalet med Transport inte binder Hamnarbetarförbundet. Ett annat är räddningstjänsten, där Kommunals avtal inte är bindande för de heltidsanställda medlemmarna i Brandmännens Riksförbund. I många fall kompliceras situationen av att vissa arbetsplatser kan domineras av medlemmar som inte omfattas av ett kollektivavtal. Även om föreningsfriheten självfallet innebär att människor har rätt att bilda fackföreningar som konkurrerar med de etablerade facken inom kollektivavtalsområdena, så innebär den uppkomna situationen stora svårigheter för företagen och innebär dessutom att de fackliga organisationerna på sikt kan komma att försvagas. I förlängningen är det en utveckling som ingen tjänar på.

I en situation där en av två eller fler fackliga organisationer inte binds av fredsplikt minskar incitamenten för arbetsgivare att kompromissa om fackliga krav för att i gengäld få fredsplikt. Å den andra sidan finns det starka incitament för den kollektivavtalslutande fackliga organisationen att ställa så tuffa krav att man minimerar risken för medlemsflykt, även om det går ut över sektorns konkurrenskraft och därmed hotar jobben för de egna medlemmarna.

Mot den bakgrunden finns det skäl att analysera vad en utveckling mot allt fler konkurrerande organisationer innebär för den svenska arbetsmarknaden. En sådan analys bör belysa flera aspekter av utvecklingen, som konkurrenskraften, fredsplikten, de fackliga organisationernas ställning och hur avtalsrörelserna i stort påverkas. Regeringen bör därför ge Medlingsinstitutet i uppdrag att genomföra en analys av hur framväxten av konkurrerande fackliga organisationer påverkar den svenska arbetsmarknaden och, om det är påkallat, lägga fram förslag som bidrar till ökad stabilitet.

Stockholm den 25 oktober

2010

Per Åsling (C)